

Два з половиною роки тому Москва розв'язала війну проти золотоверхого Києва. І речі треба називати своїми іменами... Категорично не сприймаю форми як-то абстрактний «збройний конфлікт» чи «збройне протистояння». Це оцінки з чужого, неукраїнського голосу. Те, що відбувається на Сході, називається «нашестьям чужинців»...

ПЕТРО ПОРОШЕНКО. З ВИСТУПУ З НАГОДИ ДНЯ ХРЕЩЕННЯ РУСИ – УКРАЇНИ.
28 ЛИПНЯ 2016 РОКУ

ПАРТІЙНА ГАЗЕТА

СОЛІДАРНІСТЬ

СЕРПЕНЬ • 2016

ІНТЕРВ'Ю

В офісі народного депутата, лідера фракції БПП Ігоря Гриніва все промовляє про розмаїття його інтересів. Постер календаря ранньохристиянського мистецтва. Книжка китайського воєнного стратега Сунь Цзи, яку Гринів по-авторськи переказав, додавши коментарі про сучасні політичні реалії. Величезні фотографії з Майдану... Знаючи про захоплення Гриніва мистецтвом, запитую, яка назва для бориспільського аеропорту йому більше подобається – на честь художника Казимира Малевича чи гетьмана Івана Мазепи. І чую несподіване: «На честь княгині Ольги. Саме вона – бабуся князя Володимира – здійснила прорив тодішньої України в потрібному напрямку. Крім того, це гарно звучатиме англійською». Мені подобається ця ідея...

стор. 4

ІГОР ГРИНІВ

голова парламентської фракції БПП

РОЗМОВЛЯЛА
ЛАНА
САМОХВАЛОВА

«СУСПІЛЬСТВО МАЄ НАВЧИТИСЯ ДОВІРЯТИ ТИМ, КОГО ОБИРАЄ»

25

РОКІВ ПОГЛЯД ВПЕРЕД

Усі досягнення та невдачі, що їх мала Українська держава за чверть століття, ми тією чи іншою мірою знаємо. Драматичну і водночас величну історію цього періоду ще належить оцінити історикам та аналітикам майбутнього. А якою б ви хотіли бачити нашу країну ще через 25 років? Це запитання ми адресували відомим українцям

Зробимо те, що не встигли за минулу чверть століття

МУСТАФА ДЖЕМІЛЄВ, лідер кримськотатарського народу, народний депутат, БПП:

Через 25 років я, напевне, вже не побачу Україну – Аллах мені стільки часу не дасть. Але вірю, що Україна має гарне майбутнє. Для цього є всі передумови: прекрасний народ, прекрасна земля. Звісно, нам треба було трішки раніше зробити те, що зробили десятки років тому східноєвропейські країни – Угорщина, Чехія, Польща... Ми не встигли.

стор. 2

100 ДНІВ УРЯДУ

Без галасу, але вірним курсом

Наприкінці липня Кабінет Міністрів Володимира Гройсмана проминув символічну віху – перших 100 днів роботи. Як показує світовий досвід, позитиви й негативи діяльності уряду стають відчутними лише згодом – за півтора-два роки

стор. 5

Зробимо те, що не встигли за минулу чверть століття

закінчення. початок на стор. 1

Але для надолуження упущеного маємо великий інтелектуальний потенціал. Переконали, Україна обов'язково стане членом європейської сім'ї народів, вступить до Євросоюзу та НАТО. Адже без цього гарантувати нашу територіальну цілісність, безпеку дуже проблематично.

Якби ми свого часу вступили в НАТО, то, можливо б, не пережили трагедії з Кримом, Донецьком, Луганськом. У тому, що Крим повернеться до України, у мене немає жодних сумнівів, питання лише в термінах. А це як дасть Аллах.

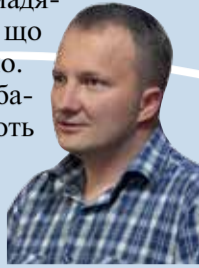
Донбас і Крим виблюють «руській мір»

ОЛЕКСАНДР ПАЛІЙ, історик, політолог:

Україна буде сильною, незалежною, зі щасливими, мудрими, відповідальними й працьовитими людьми. Громадяни мають самі усвідомлювати, без нагадувань, що корупція – це неприйнятно, що злочин – це зло.

І, звісно, у нинішніх кордонах – разом з Донбасом і Кримом. До того часу вони вже виблюють «руській мір».

Можливо, якісь російські автономії, типу Кубані, захочуть особливих відносин з Україною – можна буде подумати про доцільність цього.

25 РОКІВ ПОГЛЯД ВПЕРЕД

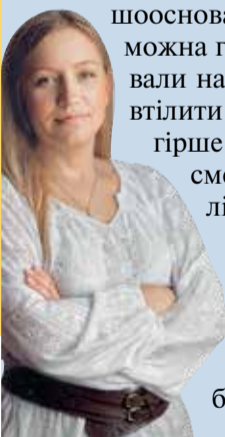
«Врага не буде супостата, а буде син, і буде мати, і будуть люде на землі»

ОКСАНА ЮРИНЕЦЬ, народний депутат, БПП:

Найважливіше для мене бачити країну мирною. Це – першооснова стабільності й розвитку. Тільки після цього можна говорити про все решту. Ми так важко здобували нашу Незалежність, що будь-кому не вдасться втілити черговий план із нашого узалежнення. Найгірше те, що нині ці спроби виливаються в тисячі смертей, величезну кількість потерпілих, покалічених, осиротілих...

Україна через 25 років – це країна миру, стабільності, незалежності і впевненості у майбутньому. Такою я її бачу.

Говорячи словами Тараса Шевченка: «І на оновленій землі врага не буде супостата, а буде син, і буде мати, і будуть люде на землі».

Моя Батьківщина буде українською

ОЛЕКСАНДР БРИГИНЕЦЬ, народний депутат, БПП:

Моє уявлення про майбутнє України незмінне: і через рік, і через 10, і через 25, і навіки вічні хочу бачити мою Батьківщину українською і демократичною за духом, процвітаючою і економічно, і культурно... Країною, де знають і шанують свою історію, країною, де можуть об'єднатися заради досягнення спільної мети... Країною, де питання мови, віри й перспектив розвитку не роз'єднує суспільство, а об'єднує...

І окреме побажання щодо миру... Я хотів би, щоб в Україну повернувся міцний і надійний мир – разом з окупованими нині частинами держави. Переконали, Україна буде справжнім локомотивом розвитку Європи! Та чи станеться це – залежить від кожного з нас. Сподіваюся, кожен зробить свою роботу заради цієї мети.

Успішна, квітуха, заможна...

АННА ГЕРАЩЕНКО, голова Введенської селищної ради Харківської області, БПП:

Я, як і мільйони моїх співвітчизників, незалежно від віку й національності, хочу бачити Україну успішною, квітухою, вільною і заможною.

Безумовно, вона залишиться у своїх кордонах. Не знаю, чи ще колись поїду до Криму, бо це така рана на серці, але Крим однозначно має, і я в цьому переконана, повернутися в Україну.

Уся надія – на відповідальних людей

ВЛАДИСЛАВ ТРОЇЦЬКИЙ, театральний режисер:

Сам я оптиміст. Вірю завжди в усе прекрасне й чарівне. Але дивлюся на речі реально.

У Європі панує страх і паніка. До влади приходять крайні праві чи ліві популісти. У США, можливо, до влади прийде Трамп... Про Росію взагалі мовчу. Які це все матиме наслідки для України? Хто його знає. З урахуванням потужної турбулентності, яка відбувається в усьому світі, навіть помріяти про те, що буде з Європою, з Росією через 25 років – просто безумство. Не кажучи вже про Україну, яка знаходиться між двох таких величезних монстрів.

Але це все зовнішні чинники. А внутрішні розклади теж неоднозначні.

Наша країна переповнена, з одного боку, інфантильними, «совковими» людьми, що дуже падкі на будь-який популізм. І є політики, які в цьому задають тон. Є державні інституції, які майже всі хріново працюють. Та, безумовно, є і невеликий, але дуже серйозний прошарок людей, котрі готові нести відповідальність за свою країну. І ось на них уся надія!

На щастя, в Україні цей тренд є. І це обнадіює.

Частина великої європейської родини

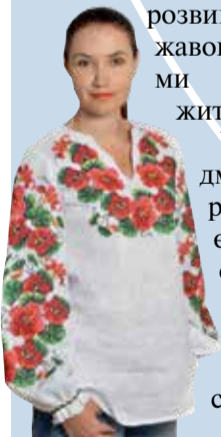
ОЛЕНА УRSУЛЕНКО, секретар Херсонської міської ради, БПП:

Україна довго йшла до своєї Незалежності, яку, на жаль, доводиться відстоювати й сьогодні.

Я вірю у світле майбутнє своєї країни, її розквіт і розвиток демократичних цінностей.

Українці демонструють світові силу духу, волелюбність, мужність і згуртованість, а Україна незабаром буде мирною, вільною, економічно розвиненою державою, з високими стандартами життя.

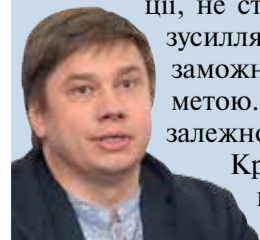
Україна неодмінно збереже свою єдність та обов'язково буде частиною великої європейської родини.

Територія миру й економічного розвитку

ОЛЕКСАНДР БІЛЕНЬКИЙ, голова Полтавської обласної ради, БПП:

Наступні чверть століття Незалежності ми відкриваємо серйозними змінами, викликами та перспективами. Усім нам важливо розуміти – кроками, які ми робимо сьогодні, пишеться майбутнє країни. Тому важливо відкинути політичні амбіції, не стояти в опозиції до змін, а спрямувати всі зусилля на розбудову країни. Лише так ми станемо заможними і незалежними – об'єднані спільною метою. Не маю жодних сумнівів, що 50-річчя Незалежності ми зустрінемо Єдиною Країною, де і Крим, і Донбас – це українські території миру й економічного розвитку.

Світових тенденцій ніхто не здатний переламати

ОЛЕКСАНДР РОЙТБУРД, художник

Хотів би бачити Україну частиною Європи. Частиною цивілізованого світу.

З успішною економікою, з гідним рівнем життя, демократією, правами людини, відсутністю корупції і привабливою культурою, яка була б цікава світові.

Побудова такої України має бути нашою національною ідеєю.

Чи повернеться Крим? Гадаю, усім зрозуміло, чий Крим насправді. Але, на мою думку, нам вдасться його повернути лише після розпаду «російської імперії». А коли вона зруй-

нується, багато залежить і від України, зокрема від нашої успішності та від політичної мудрості. Але й не тільки від цього. Це як карта ляже.

У світі є певні тенденції, які ще нікому не вдалося переламати...

Існують міжнародні правила, які Росія просто зірвала. Але не думаю, що світ не зможе впоратися з Росією.

ПІД КОНТРОЛЕМ ГРОМАДСЬКОСТІ

ІРИНА ФРІЗ
НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ
УКРАЇНИ, БПП

Елемент деолігархізації

Олігархи втрачають важелі впливу на політичні партії в Україні, натомість суспільство отримує реальний механізм контролю за партійними фінансами. З липня набрав чинності закон щодо запобігання і протидії політичній корупції, яким передбачається фінансування партій із державного бюджету. Цей, без перебільшення, революційний закон спрямований на детінізацію політичної системи в Україні.

Політичні партії будь-якої країни є одним із найважливіших інструментів громадянського суспільства. Тому важливо мінімізувати корупційні ризики в діяльності партій.

4 червня 2015 року в щорічному посланні Президент визначив фінансування політичних партій із державного бюджету як обов'язкову умову для деолігархізації політики.

Про необхідність такого закону політики та експерти говорили ще десятиліття тому, однак саме парламент восьмого скликання в жовтні 2015 року зміг ухвалити цей документ. І передусім — завдяки чіткій позиції фракції БПП.

Європейський досвід

У Європі державне фінансування партій почали практикувати ще півстоліття тому. Переважна більшість країн континенту сьогодні використовує цей механізм як гарантію фінансової незалежності політичної системи.

Наприклад, у Польщі фінансуються ті політичні сили, які потрапили до парламенту — відповідно до кількості мандатів. У Швеції пряме фінансування надається у формі грантів — якщо партія протягом останніх двох виборчих кампаній отримала не менш як 2,5 % голосів. У Греції, Франції та Німеччині фінансується статутна діяльність усіх партій, котрі взяли участь у виборах — незалежно від результату. У багатьох європейських країнах існує і так зване непряме фінансування — коли партіям надається гарантований ефірний час на телебаченні або площі в газетах.

Кадри, молодь, жіноче крило...

На що партія планує витратити гроші, передбачені законом? Перше — це кадрова робота. Партія проводитиме

навчання для активістів у регіонах. Зараз, приміром, однією з найбільш актуальних тем є децентралізація влади та об'єднання громад. За результатами останніх місцевих виборів БПП «Солідарність» отримала найбільшу кількість мандатів — понад 9 тисяч. Це — величезна армія депутатів та голів органів місцевого самоуправління, які потребують відповідних знань та навичок.

Особливий акцент ми робимо на розбудові молодіжного крила партії як найбільш мобільної, енергійної та креативної спільноти. Адаже класична ідеологічна партія — це один із соціальних ліфтів, який дає змогу найбільш перспективним членам партії реалізувати власний потенціал.

Партія активно розвиває жіноче крило і всіляко підтримує прагнення жінок, котрі хочуть реалізувати себе в політичній діяльності. Торік уперше на законодавчому рівні український парламент закріпив гендерну квоту в 30 % для кандидатів у депутати місцевих рад. Та цей механізм потребує вдосконалення — і поширення на всі рівні представницької влади, включно із ВР.

БПП посилює свою міжнародну діяльність. Адаже європейські партії, зокрема члени ЄНП, є серйозними гравцями на міжнародній арені, де вони відстоюють національні та регіональні інтереси — як економічні, так і безпекові. Ми маємо використовувати кожен шанс для взаємодії з міжнародними партнерами, для зміцнення позицій нашої держави у світі.

Прозорість партійних звітів

Важливою передумовою для держфінансування партій є максимальна прозорість та відкритість фінансових звітів. Як і на що витратимуться гроші платників податків, відповідно до закону контролює Національне агентство з питань запобігання корупції. Однак для того, щоб моніторинг відбувався на всіх рівнях політичної інфраструктури і був тотальним, — необхідна співпраця між НАЗК, партіями і громадським сектором.

У липні наша партія підписала Меморандум із Коаліцією громадських організацій «Партійні гроші під контролем». «Солідарність» готова об'єднати зусилля задля запровадження нових стандартів прозорості та підзвітності.

Час, коли олігархи фінансували кишенькові політичні проекти і через них управляли парламентом, має піти в небуття. Українські партії повинні залежати лише від виборців і відповідати лише перед ними.

ПЕТРО ПОРОШЕНКО НА БАЗІ НАВЧАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ВИСОКОМОБІЛЬНИХ ДЕСАНТНИХ ВІЙСЬК У ЖИТОМИРІ, 2 СЕРПНЯ 2016 РОКУ

СПІВПРАЦЯ З НАТО ВИЙШЛА НА НОВИЙ РІВЕНЬ

8–9 липня у Варшаві пройшов саміт лідерів країн НАТО, найпотужнішої оборонно-політичної організації світу. До участі в цьому заході був запрошений Президент України Петро Порошенко. Українська тема була однією з провідних на саміті

Досягнуто безпрецедентного рівня співпраці

Як показав саміт, співпраця України з НАТО сягнула безпрецедентного масштабу.

У Варшаві відбулося засідання комісії Україна – НАТО. Документи, підписані представниками обох сторін, знаменують новий етап у відносинах та новий пакет допомоги, зокрема наповнення трастових фондів, які фінансуватимуть модернізацію озброєння української армії.

«Вважаємо, що на сьогодні маємо провести необхідні реформи, наполегливо працювати», — сказав Президент Петро Порошенко під час спільного брифінгу з Генеральним секретарем НАТО за підсумками засідання комісії Україна – НАТО.

Глава держави відзначив, що за останні два роки Україна зробила набагато більше, ніж за останні двадцять, що значно наблизило її до критеріїв членства в Альянсі. Президент наголосив, що питання членства в НАТО визначатимуть українці: «Український народ вирішуватиме, що робити в майбутньому».

Порошенко провів дві зустрічі з Обамою

Експерти вважають, що зустрічі Глави Української держави з Президентом ключового гравця Альянсу мали не лише велике символічне значення — як знак підтримки України з боку США і НАТО, — а й вагомий, цілком реальні результати.

Через неповний тиждень після саміту, 14 липня, США оголосили про новий етап оборонного співробітництва з Україною — перехід від «реагування на кризу» до довготривалого партнерства з метою розвитку ЗСУ та наближення

їх до стандартів НАТО. У 2016 бюджетному році Вашингтон надав Україні 335 мільйонів на допомогу у сфері оборони та безпеки, надалі цей обсяг збільшиться.

Відносини НАТО й Росії і далі охолоджуються

Це теж експерти вважають результатом саміту НАТО та спілкування Порошенка з Обамою. Зустріч у форматі Росія – НАТО 13 липня, на якій Путін розраховував досягнути якихось поступок від Альянсу, стала жорсткою прочуханкою для Кремля.

За словами Генсека НАТО Єнса Столтенберга, союзники підтвердили позицію: НАТО ніколи не визнає нелегальну анексію Криму Росією.

Він також підкреслив, що на зустрічі не було прийнято жодних рішень, і дав зрозуміти, що відсутність порозуміння — наслідок неконструктивної позиції Кремля, назвавши цю зустріч «з'ясуванням відносин».

У декларації саміту також було чітко заявлено: Росія продовжує активність на сході України, що призвело до загибелі майже 10 тисяч життів на Донбасі; Москва має припинити політичну, воєнну та фінансову підтримку бойовиків, а також дати Києву можливість відновити повний контроль над кордоном.

Комісія затвердила допомогу для реформування ЗСУ

Розширений пакет допомоги НАТО Україні, затверджений на засіданні комісії Україна – НАТО і названий Петром Порошенком «амбітним документом», дасть змогу здійснити повну перебудову сектора безпеки та оборони країни, заявив міністр закор-

донних справ Павло Клімкін. За його словами, документ містить 13 магістральних та 40 «піднапрямів» співпраці. Серед найактуальніших — стратегічна дорадча допомога з реформування сектора безпеки та оборони держави, кібероборона, протидія гібридним війнам, військово-технічна співпраця, спільні навчання, стратегічні комунікації, реабілітація поранених українських військовослужбовців.

«Ідеться про доведення українських Збройних Сил до стандартів НАТО за допомогою або трастових фондів, або інших програм», — пояснив Клімкін.

Він також зауважив, що обсяг фінансової допомоги Україні постійно зростатиме, доки триває реформування сектора.

«Ми для себе маємо ставити амбітні терміни, і я вважаю, що основна робота має бути здійснена до 2020 року, тобто за чотири роки», — сказав Павло Клімкін.

Ніяких виборів на Донбасі, поки не досягнуто безпеки

Надзвичайно важливою стала офіційна зустріч Петра Порошенка з лідерами країн «Великої п'ятірки», яка відбулася в рамках саміту. «Ми дуже ретельно та чітко вибудували механізми координації наших зусиль для забезпечення дій щодо імплементації Російською Федерацією взятих на себе зобов'язань», — повідомив Петро Порошенко, коментуючи підсумки зустрічі «G5 + Україна».

Президент підкреслив, що в підсумковому документі комісії Україна – НАТО було чітко зазначено, що політична частина Мінських угод, зокрема проведення виборів, може бути втілена тільки після створення необхідних безпекових умов.

ІГОР ГРИНІВ СУСПІЛЬСТВО МАЄ НАВЧИТИСЯ ДОВІРЯТИ ТИМ, КОГО ОБИРАЄ

закінчення. початок на стор. 1

Керівник фракції має бути людиною-оркестром

Ігорю Олексійовичу, вам доводиться керувати фракцією, у якій зібралася доволі розмаїта публіка. Тут і громадські активісти, і інтелігенція, і колишні військові, і бізнесмени, і журналісти. Кожна голова фракції привносить щось своє у її діяльність. Хтось може бути гарним менеджером, хтось – речником, хтось – «диригентом». У кожного своє...

Амплуа? (Сміється).

Коли я став головою фракції, то був змушений зникати до невластивих для мене моделей поведінки. БПП – найбільша фракція, і це диктує їй необхідність посідати лідерські позиції в законотворчому процесі. Але ключове завдання – співпраця з урядом та проведення з ним єдиної політики. Важливо, щоб проекти рішень, які розробляють уряд та коаліція, ухвалювалися парламентом.

Тож часом депутати, котрі розуміють, що від їхнього голосу багато що залежить, починають набивати собі ціну. Раніше для мене було б природно сказати такому депутату: «Не хочеш працювати? То чи не міг би ти зачинити двері з того боку?» Але сьогодні я зупиняю себе...

І це виклик для мене – оцю різношерсту фракцію, із різними людьми зробити командою одностайних, аби тут не лише панувала дисципліна, а щоб рішення були спільними, відповідальними й усвідомленими.

Звісно, цьому заважають люди, котрі тільки й мріють про дострокові вибори...

Повертаючись до вашого запитання... Сьогодні я не маю особливого «амплуа», бо керівник фракції має бути людиною-оркестром, фігурою, ефективною у багатьох напрямках. Тому я почав давати інтерв'ю пресі, хоча роками намагався цього не робити. Бо пояснювати позицію фракції, гадаю – це чесно і правильно.

Знаєте, є хрестоматійне запитання для особи, покликаної згуртувати колектив: з якою швидкістю рухається ескадра?

Я не в курсі... Це ж просто...

Зі швидкістю найповільнішого корабля. Якщо ти хочеш зберегти ескадру, то мусиш рухатися з тієї швидкістю, з якою іде найповільніший корабель. Але, крім збереження ескадри, ти повинен виконати завдання. Тоді виникає дилема: виконуємо завдання і втрачаємо людей чи зберігаємо потенціал команди, щоб виконати завдання?

Так ось, у парламенті завдання може виконати 226 депутатів (мінімальна кількість, що являє собою більшість. – Авт.). Хоч би які важливі та благородні завдання ти ставив, їх не розв'яжеш, якщо не втримаєш «ескадру» з 226 депутатів. Тому втримати її – ключове завдання будь-якого флагамена, «командира ескадри».

Українці мають навчитися довіряти тим, кого обирають

Чи задоволені ви тим, як парламент взаємодіє з нинішнім урядом?

Розгорнулася дискусія, якої раніше не було... Адже в парламент прийшло багато нових людей і відкривають якісь політологічні велосипеди. Мовляв, парламент понад усе, уряд – похідне від парламенту. Ми тебе породили – ми ж тебе вб'ємо. Або: ви повинні слухати нас, бо ми, парламент, і ви від нас залежні. Неофіти парламенту сприймають Кабінет Міністрів як виконавчу структуру законодавчого органу влади. Це неправильно – вважати, що ми, парламент, найняли на роботу уряд, і він повинен виконувати нашу волю.

Загалом прийнято вважати, що і депутати, і уряд, і Президент – це наймані працівники на службі в народі...

Це інституції, яким делегуються на певний час лідерські функції. Які мають вести за собою людей, а не йти за людьми. Вони покликані знаходити шлях для виходу з кризи та керувати країною.

А якщо вони роблять це погано, то в громадян залишається день Х, коли вся влада

переходить до них. Люди забирають усі ці функції і міняють, оновлюють чи залишають стару владу.

Далі – мають контролювати владу. І зараз громадяни з цим справляються краще, ніж раніше. При цьому повертаються давні традиції...

Боплан (польський картограф французького походження. – Авт.) ще в другій половині XVII століття дуже гарно описав політичний устрій нашого народу – як відкритий, демократичний. Демократичніший, ніж у будь-якій іншій державі тодішньої Європи. Та ще тоді Боплан помітив: на наступний день обрання влади українці починали висловлювати незадоволення та скидати її. Тому в Україні не було так, щоб кожні два роки не спалахував новий бунт.

Оця «Терра Козакорум» (у перекладі з латини: «Земля Козацька». – Авт.) має два боки. З одного боку, це демократичне суспільство, яке вміє і боротися, і помирати за свободу. З другого – з будівництвом і творенням у нас виникають проблеми. І ми починаємо говорити, що треба діждатися «Вашингтона з новим і праведним законом. І діждемось така колись» (цитата з твору Тараса Шевченка «Юродивий». – Авт.).

Нині відбувся великий зсув. Суспільство почало обирати в демократичний спосіб владу і контролювати її. Тепер треба навчитися одного: довіряти тому, кого обрали. Дати шанс на те, щоб наступного дня після виборів не починати перевибори. І хоч би восени рахувати курчат.

Я б боявся жити в країні, якби Президентом став хтось інший

Багато хто вважає, що парламент відстає від суспільних настроїв...

Суспільство вважає, що влада частково порушила контракт, який уклала із суспільством шляхом виборів, тобто – що вона все-таки не живе по-новому. У чомусь це – правда. Але я

ГРИНІВ ІГОР ОЛЕКСІЙОВИЧ

Український політик, політтехнолог, народний депутат України п'яти скликань, позаштатний радник Президента Петра Порошенка.

Народився 1961 року у Львові. Закінчив хімічний факультет Львівського університету ім. І. Франка. 1996 року здобув другу вищу освіту, закінчивши юридичний факультет Київського університету ім. Т. Шевченка. Став одним з організаторів Народного руху України на Львівщині.

У 1990-му – обраний народним депутатом першого скликання. 1994 року обійняв посаду виконавчого директора Українського фонду підтримки реформ. Був головою виконкому партії «Реформи і порядок».

Автор стратегій виборчих кампаній Блоку «Наша Україна» (парламентські вибори 2002-го) і Віктора Ющенка (президентські вибори 2004 року).

У 2005-му працював керівником Національного інституту стратегічних досліджень. У 2006-му – очолював виборчу кампанію кандидата в мери Києва Віталія Кличка.

Навесні 2014 року – керівник виборчої кампанії Петра Порошенка на виборах Президента України.

Обраний народним депутатом від БПП на дострокових парламентських виборах 2014 року. Головою фракції БПП у Верховній Раді став у квітні 2016-го – після того, як Юрій Луценко залишив цю посаду у зв'язку з призначенням його генпрокурором.

Колекціонує картини львівських майстрів, старовинні книги та ікони.

Дружина – Оксана Гринів. Донька – Марія, 1984 р.н., син – Роман-Данило, 1993 р.н.

хотів би журналістам зауважити: не соромтеся деколи відзначити й добрі речі, що відбуваються в державі. Американці та європейці наперобі хвалять Україну, кажуть, що за два роки відбулося більше змін, ніж за попередні двадцять років. Тож давайте й ми це помічатимемо. Зрозуміймо: влада змінилася. В умовах війни, величезних затрат на неї не можна влада впоралася б зі своїми завданнями. Й Україні дуже пощастило, що в такий складний час Президентом став саме Порошенко. Не хочу перерахувати його конкурентів, але я б дуже боявся жити в країні, якби Президентом став хтось інший.

Чи означає призначення Володимиром Гройсмана прем'єр-міністра, що вся повнота влади тепер зосереджена в руках Президента?

Це означає, що і на БПП, і на Президента лягло більше відповідальності.

Згадаймо минулі вибори до Верховної Ради... Рейтинг БПП був значно вищий, ніж у Народного фронту. На минулих парламентських виборах народ проголосував за Народний фронт тільки для того, щоб вказати, хто має бути прем'єр-міністром. Люди таким чином хотіли показати, що воліють мати прем'єром представника

іншої політичної сили.

Наступного місяця рейтинги засвідчили зміну ставлення до уряду.

На сьогодні відповідальність за ситуацію в країні несе не лише Президент. Було б великим спрощенням вважати Гройсмана його ставлеником. Хоча це люди однієї команди.

Ключовий радник Президента – суспільство

Хто для вас Петро Порошенко – керівник, партнер, друг?

Петро Порошенко є Президентом держави. І якщо ми хочемо бути європейською, цивілізованою країною, то маємо ставитися до державних інституцій з відпо-відною повагою та розуміти їхню роль. Він Президент держави – і це визначальне в наших відносинах.

Хто має реальний вплив на Президента?

Дивлячись, що мати на увазі під словом «вплив».

Петро Олексійович – людина, яка має доступ до всієї інформації, живе в реальному і водночас орієнтується у віртуальному світі. Він читає і новини, і соцмережі, реагуючи на інформвіклички швидше навіть, ніж суспільство.

Ключовим його радником є суспільство, з яким Петро Олек-

АМЕРИКАНЦІ ТА ЄВРОПЕЙЦІ ХВАЛЯТЬ УКРАЇНУ, КАЖУТЬ, ЩО ЗА ДВА РОКИ ВІДБУЛОСЯ БІЛЬШЕ ЗМІН, НІЖ ЗА ПОПЕРЕДНІ ДВАДЦЯТЬ. ТОЖ ДАВАЙТЕ Й МИ ЦЕ ПОМІЧАТИМЕМО

ПІДСУМКИ

100 ДНІВ УРЯДУ

БЕЗ ГАЛАСУ, АЛЕ ВІРНИМ КУРСОМ

сійович комунікує напряду. Він має величезну працездатність. Подекуди йому дорікають, що він недостатньо делегує повноваження іншим...

Якраз нині йде формування команди Порошенка, де не лише все триматиметься на його працездатності. Поява Гройсмана у виконавчій владі – один із прикладів цього, адже він не просто виконавець доручень Президента... Це рух у правильному напрямку.

В одному з інтерв'ю ви наголосили, що Президент має намір балотуватися на другий термін. Чи не зарано пролунав цей коментар?

Наше завдання (і наша відповідальність) – реформувати Українську державу. Якщо Петро Порошенко є частиною цієї відповідальності, то йому потрібен час для виконання того завдання. Він не повинен оглядатися, ухвалюючи рішення. Але щоб стати Президентом на другий термін, потрібно одночасно змінити країну й завоювати підтримку людей уже тепер.

Другий термін – не самоціль, а функція, що диктується логікою проведення реформ. Він можливий тільки в тому разі, якщо життя людей почне змінюватися на краще. Саме зараз потрібно окреслити відповідні завдання із розумінням того, що вони є частиною змін, котрі мають відбутися до 2019-го – року проведення президентських виборів.

Але ми говоримо не про вибори, а про відповідальність. Про завдання. Про готовність виконувати їх. П'ять років – надто малий термін, щоб змінити країну.

Загарбницька політика Росії не припиниться ніколи

Як, на вашу думку, зміняться відносини України із Заходом після рішення Великої Британії про вихід з ЄС?

Довга й складна розмова...

Колись блаженніший Любомир Гузар (попередній глава УГКЦ. – Авт.) сказав, що цінності вимірюються готовністю за них померти. Чи готові люди помирати за Європу? Англії дали відповідь: вони не готові. Українці також дали відповідь: вони готові помирати навіть за ту Європу, що є зараз. Більш того, українці – перші європейці, які віддавали життя за європейську ідею.

Тому для України послаблення Європи такими діями Англії є втратою привабливості Європи. Ми вірили, що ЄС є чимось більшим, ніж просто об'єднання країн. Англії поставили це під сумнів...

Кілька років тому в одній з аналітичних статей ви передбачили напад Росії на Україну. Може, у вас є і передбачення щодо того, як закінчиться ця агресія?

Тоді цю статтю дехто оцінив як політологічний популізм. Але я не можу забути реакцію німецького політика Герда Вайскірхена, який підійшов і сказав: я все почув, що треба робити...

І вони нічого не зробили...

Ми всі нічого не зробили.

Якщо ви згадали цю публікацію, то там були слова: «Аннушка уже разлила масло» (Цитата з роману «Майстер і Маргарита» Михайла Булгакова. – Авт.).

Розглядалися сценарії воєнного конфлікту Росії та України з метою послаблення України та закриття для неї європейського шляху розвитку. Після Майдану 2004 року важко було уявити появу диктатора... І його виникнення – це спільна відповідальність і українців, і європейців.

То коли закінчиться агресія Росії?

Ніколи.

У Карла Маркса була цікава праця про таємну дипломатію Росії – досі заборонена до друку в РФ. Там він описує, що коли Москва каже, що збирається прорубувати вікно в Європу та європеїзувати Росію, то насправді її мета зовсім інша – захоплення Європи.

Перенесення столиці до Петербурга – це не вікно в Європу, а шлях до загарбання Польщі, Фінляндії та інших західних країн. Суть Росії – агресивна загарбницька політика. Росія не робить цього тільки тоді, коли може дістати по зубах.

Отже, агресія ніколи не закінчиться, доки існує Росія. Але Україна має бути достатньо сильна, щоб у Москви не було спокуси сунути на нашу землю. І це вже наше завдання.

Ви цікавитеся китайською філософією. Яка сентенція вам найближча?

Мене цікавить не китайська філософія, а китайські стратегії – найдавніші у світі. «Мистецтво війни», написане Сунь Цзи дві з половиною тисячі років тому, настільки універсальне, що його можуть застосовувати і економісти, і жінки для завоювання прихильності протилежної статі. Я переповів цей геніальний твір для політиків.

Не бачу конкурентів Порошенкові на майбутніх виборах

Хто може претендувати на участь у майбутніх президентських виборах і які це становить небезпеки для Петра Порошенка?

Претендувати може хто завгодно. А небезпек не бачу.

Поки що не проглядається конкурент, який би міг запропонувати державі достойний порядок денний. Україна ж не одуріла – і на експерименти не піде... Досі всі вибори були дуже логічними. І сподіваюся, що така квазілогіка – «проголосуймо за когось, за кого ми не голосували» – не спрацює. Хоча такий месидж вкидається суспільству.

закінчення. початок на стор. 1

Хоча Україна знає й нетипові приклади. Так, популізм і непрофесійність у керуванні урядом призводили до стрімкого погіршення економічної ситуації за лічені місяці у 2005 і в 2008 роках. Але це все ж таки виняток із правил.

Оцінюючи результати перших ста днів уряду, прийнято звертати увагу на ті напрямки роботи, які він вважав пріоритетними та першочерговими, на відповідність урядовців займаним посадам, а також на рівень публічності й прозорості їх діяльності.

Єдині ціни на газ

Якщо з цих позицій оцінювати уряд Гройсмана, то впадає в око відсутність з боку як прем'єр-міністра, так і членів Кабміну популістських заяв і дій.

Більш того, одне з перших рішень уряду було вельми непопулярне, але вкрай необхідне країні, адже стосувалося переходу до єдиного принципу формування ціни на природний газ для всіх категорій споживачів.

Уряд зламав живучу модель, яка будувалася на різних цінах газу для населення та бізнесу й упродовж усіх років незалежності породжувала корупцію, зловживання та неефективність використання енергоресурсів.

Зрозуміло, що різке підвищення цін на енергоресурси сприймається болісно. Але такий крок створює передумови для формування конкурентного газового ринку, змушує активізувати процес установлення приладів обліку на опалення, газ, холодну й гарячу воду, оновлення газового обладнання, реалізацію заходів енергозбереження.

Доступ імпорتنних ліків

Серед перших позитивних кроків уряду Гройсмана слід також згадати максимальне спрощення доступу на український ринок лікарських препаратів, які сертифіковані й виготовляються в країнах Євросоюзу, США, Канади, Японії. Це суттєво звужило можливості для корупції, яка роз'їдає фармацевтичний ринок України,

ВОЛОДИМИР ГРОЙСМАН

й згодом позитивно позначиться на цінах ліків.

Прозорі держзакупівлі

Діяльність уряду значною мірою була спрямована на переведення в практичну площину реформаторських законів, ухвалених протягом 2015–2016 років.

Найвагоміший із них – перехід з 1 серпня державних закупівель на електронну систему ProZorro. Вимога щодо обов'язкового здійснення закупівель через ProZorro стосується всіх розпорядників коштів центрального та місцевих бюджетів, державних і комунальних підприємств. Лише з часом можна буде оцінити значення цього кроку.

Реєстр декларацій

Не менш важливим для приборкання корупції є запуск Єдиного державного електронного реєстру декларацій державних чиновників. Цей відкритий для перегляду реєстр може стати вельми потужним і ефективним інструментом очищення влади від корупціонерів у центрі й на місцях.

Удар по бездоріжжю

Серед пріоритетів діяльності нинішнього уряду – кардинальне поліпшення дорожньої інфраструктури, яка перебуває в жахливому стані. Витрати на неї мають позитивно позначитися на функціонуванні всієї економіки.

Недарма ще з часів Великої депресії в США у 30-х роках минулого століття саме будівництво доріг розглядається потужним інструментом розв'язання проблеми зайнятості та стимулювання попиту на різноманітні товари й послуги.

Непочатий край...

Перші сто днів – це лише початок діяльності уряду. Зробити йому треба буде ще дуже й дуже багато.

Так, потрібно підготувати й реалізувати реформу системи соціального страхування та соціального забезпечення – цих традиційних зон корупції і зловживань, що провокують тінізацію економіки й неефективне використання державних коштів. Без реформ у цій сфері не вдасться якісно провести й податкову реформу.

Час наважитися на запуск системи відкритого та прозорого обороту сільськогосподарських земель.

Тривале блокування цієї реформи призвело лише до формування аграрних латифундій, масштабних корупційних зловживань на тлі зубожіння значної частини селян.

Практиці роздавання земель без прозорих публічних аукціонів необхідно покласти край якнайшвидше.

Слід також прискорити приватизацію нестратегічних підприємств.

Маємо щонайменше дві тисячі малих і середніх державних підприємств, кожне з яких залишається потенційним джерелом корупції.

Жодного впливу на економіку з точки зору поповнення доходів держбюджету вони не мають. Тому їх потрібно приватизувати рішуче і швидко.

Іх це не влаштовує...

Формування уряду Гройсмана дало змогу стабілізувати політичну ситуацію в країні, зняти з порядку денного питання дострокових парламентських виборів.

Але очевидно, що Путін це не влаштовує. Як не влаштовує і переважну частину нашої парламентської опозиції. Тому вже з осені слід очікувати спроб дестабілізації політичної ситуації.

Тож урядова команда зобов'язана демонструвати українським громадянам, іноземним партнерам та інвесторам спроможність готувати й запускати реформи, яких потребує країна.

Час на «розкачування» вже минув.

БОРИС КУШНІРУК

ПОДРОБИЦІ

ЕЛЕКТРОННЕ ДЕКЛАРУВАННЯ:
НОВІ КОРУПЦІЙНІ СКАНДАЛИ НЕ ЗА ГОРАМИ

Цього року стартують дві реформи, які зачіпають найбільш болісну та небезпечну суспільну хворобу – корупцію

БОРИС КУШНІРУК

Суди без хабарів?

Ідеться, по-перше, про судову реформу, яка передбачає заміну практично всіх суддів у країні та встановлення значно більшого контролю над ними з боку суспільства. Уже до кінця 2016 року на конкурсній основі має бути сформовано новий склад Верховного Суду. І що важливо – буде зламано кастовий принцип його формування. Брати участь у конкурсі зможуть не лише особи, котрі працювали в судовій системі, а й адвокати та правники з науковим досвідом.

Зарплата суддів істотно зросте. Але при цьому контроль за рішеннями, які вони ухвалюють, має стати максимально прискіпливим.

Як викриватимуться
корупціонери?

По-друге, розпочала діяльність Національна агенція з питань запобігання корупції. Головним її завданням є контроль за достовірністю електронних декларацій про доходи, видатки та майно держслужбовців.

Електронний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, починає діяти з середини серпня 2016 року. Уже до середини жовтня понад п'ятдесят тисяч державних службовців, котрі обіймають високі посади, у тому числі міністри та їхні заступники, народні депутати, прокурори, слідчі, судді, керівники обласних та районних державних адміністрацій і рад, зобов'язані заповнити електронні декларації за 2015 рік про доходи, видатки й майно, і не тільки своє, а й членів сім'ї. У декларації мають відображатися всі видатки вартістю понад 50 мінімальних зарплат.

А починаючи з 2017 року зобов'язання щодо заповнення електронних декларацій стосуватиметься вже всіх осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Подання завідомо недостовірної інформації в декларації передбачає позбавлення волі від двох до трьох років!

Показово, що норму про кримінальну відповідальність народні депутати хотіли запровадити лише з 2017 року. Це давало

б змогу безкарно обманювати, заповнюючи дані про доходи й видатки за 2015 рік. Але завдяки позиції Президента, громадських активістів, міжнародних партнерів України ця норма вже діє.

Тому цікаво буде спостерігати, як деякі особливо палкі «борці» з олігархами та противники високих комунальних тарифів, котрі проживають у маєтках вартістю в мільйони доларів, пояснюватимуть – за рахунок чого вони їх придбали чи скільки сплачують за їх оренду.

Виправдання, що, мовляв, «хатинка», у якій мешкає держслужбовець, належить друзям чи родичам, уже не пройде. Одна справа – намагатися обдурити народ, інша – спеціалізований орган з контролю. Тож цікаво, як вони викриватимуться...

Невідповідність доходів і видатків держслужбовців та членів їхніх родин матиме результатом звільнення з державної служби, а документи згадувана агенція запобігання корупції передаватиме Національному антикорупційному бюро для перевірки – чи, бува, не здійснювалися видатки (наприклад, купівля авто чи іншого майна) за рахунок доходів, набутих внаслідок корупційних дій.

Такий контроль особливо доречний щодо суддів, яких важко зловити на хабарі. А ось інформація про невідповідність доходів і видатків передбачатиме майже автоматичне звільнення таких суддів через порушення ними норм доброчесності.

Враховуючи, що електронний державний реєстр декларацій буде доступний для перегляду, кожен громадянин зможе перевірити, наскільки правдиво подали інформацію про доходи, видатки й майно не тільки Президент України, прем'єр-міністр чи народний депутат, а й голова

сілради, районний чиновник, дільничний інспектор. Якщо хтось виявить, що дані, внесені місцевими можновладцями, недостовірні, то матиме можливість повідомити про це агенції запобігання корупції.

Хто оплатив літак?

Крім того, агенція здійснюватиме державний контроль за дотриманням установлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій. А питань щодо джерел фінансування політичних сил в Україні – ну дуже багато.

Скажімо, раніше лідер партії чи народний депутат, користуючись автомобілем вартістю в сотню тисяч доларів чи чартерним літаком, міг усе спихнути на партію. Мовляв, це вона платить. Тепер партіям, особливо представленим у парламенті чи в місцевих радах, доведеться пояснювати: що за особа дала такі гроші, чи відображено це у звітності партії і чи не пов'язана ця «добродійність» із діями депутата в інтересах «спонсора».

***

Реформа судової системи та запровадження публічного контролю за доходами й видатками чиновників мають величезне значення для приборкання корупції в державі, хоча й не змінять «шкідливих звичок» чиновників за один рік.

Але не маю сумніву, що вже після перевірки декларацій високопосадовців восени 2016 року (за минулий – 2015-й) не уникнути скандалів і порушень кримінальних справ. А надалі, коли перевірка торкнеться всіх службовців центрального й місцевого рівнів, нас чекають кардинальні зміни в питаннях боротьби з корупцією.

ЧИМ ОБЕРНЕТЬСЯ
СУПЕРЕЧЛИВЕ
РІШЕННЯ
ПОЛЬСЬКОГО СЕЙМУ?

22 липня Сейм Республіки Польща проголосував за так звану «Волинську постанову», у якій дав емоційні оцінки подіям 70-річної давнини на Волині, назвавши тогочасну трагедію геноцидом поляків, який вчинили українські націоналісти. Депутати Сейму встановили 11 липня днем пам'яті жертв цієї трагедії

ДОТИ історики публікували матеріали, котрі свідчать, що зацікавленою в розпалюванні ворожнечі між українцями та поляками була Росія. Про це нещодавно заявив і міністр оборони Польщі Антоній Мацаревич.

Міністр відзначив, що нині роздмухування трагедії в російській пропаганді є очевидним.

«Проте це, – сказав він, – не має заважати нам розглядати... що справжнім ворогом, тим, хто використав частину націоналістичних сил українців... є Росія. Там знаходиться джерело цього страшного злочину».

Як вплине рішення Сейму на польсько-українські відносини ми запитали в експертів.

ІВАННА КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ, віце-прем'єр-міністр з
питань європейської та євроатлантичної інтеграції України:

Україна та Польща вже дали спільну об'єктивну оцінку Волинській трагедії у бага-

тях спільних документах і зверненнях починаючи з 1997 року. Й антиукраїнська постанова Сейму Польщі ставить під загрозу багаторічні зусилля двох держав, спрямовані на взаємне прощення та примирення.

Шкода, що Сейм Польщі залишив без відповіді пропозицію Верховної Ради спільно вшанувати жертв тих подій

через ухвалення спільної заяви. Прикро, що в Польщі не помітили односторонніх жестів доброї волі Президента України та нашої делегації під час Варшавського саміту на початку липня. Непокоїть, що політизація трагічних сторінок спільної історії двох народів відбувається в час, коли Україна боронить себе від агресії Росії, яка спрямована не лише проти України, а й проти Європи та цивілізованого світу загалом. Нам потрібна не політизація, а фаховий діалог між істориками.

ДАРИУШ МАТЕРНЯК,
Польсько-український портал polukr.net (Польща):

Рішення, прийняте 22 липня польським Сеймом про події на Волині в 1943–1944 роках, що визнаються як геноцид, викликало значні суперечки в польсько-українських відносинах.

Це рішення було, на мою думку, кроком занадто поспішним і невчасним. Сумнівно, що бодай хтось із 432 депутатів, котрі голосували за резолюцію, були насправді компетентні в історичних темах, які охоплює ухвалений документ. Досі історики інститутів національної пам'яті Польщі та України мають серйозні проблеми з наданням повної оцінки подіям на Волині та в інших районах воєнних дій – велика частина документів, що стосуються цих подій, на сьогодні не досліджені.

Ось чому я вважаю, що ми маємо почекати результатів праці польсько-українського форуму істориків, який три-

ває з листопада 2015 року. Цього не сталося, і здається, що це велика помилка.

Але ми не повинні переоцінювати важливість ухвалення цієї резолюції для польсько-українських відносин. Можливо, це викличе тимчасові непорозуміння в політичних відносинах між двома країнами. Проте, на мій погляд, це не вплине принципово на співробітництво в решті галузей – економічній, енергетичній, військовій тощо.

Важливо також розуміти, що історичні теми є вагомим частиною дій Росії у сфері інформаційної війни, об'єктом якої є не лише Україна, а й Польща та інші країни ЄС. Інтерпретація історичних подій у російських та проросійських ЗМІ сприяє негативним настроям, тому в Польщі має зростати роль тих ЗМІ, які здатні надавати точну й достовірну інформацію, щоб не допускати інформаційних провокацій.

7 липня під час візиту до України державний секретар США Джон Керрі вже вкотре схвально висловився про ті зміни, які відбулися за останній час у нашій державі. Зокрема, глава дипломатичного відомства Сполучених Штатів заявив, що офіційний Вашингтон бачить перші ознаки зростання української економіки, прогрес у реформуванні країни та боротьбі з корупцією

У СВОЮ чергу, верховна представниця ЄС із зовнішньої та безпекової політики Федеріка Могеріні, зустрічаючись 20 липня в Брюсселі з прем'єр-міністром України Володимиром Гройсманом, високо оцінила 100 днів роботи його уряду й сказала, що чекає на лібералізацію візового режиму з Україною вже восени.

Високопосадовці Євросоюзу заявили, що ЄС планує виділити додатково до наданих з 2014 року семи мільярдів євро у грантах та позиках 100 млн. євро на фонд енергоефективності України, 90 млн. євро – на підтримку державної служби та ще 100 млн. – на децентралізацію.

Готовність ЄС виділити чималі кошти на українські реформи свідчить про те, що нам вірять. Європейці не схильні фінансувати порожні проєкти та міражі. І напрями допомоги ЄС є дуже важливими.

Три напрями реформування «під опікою» ЄС

Саме **запровадження енергоефективних технологій** є одним із ключових шляхів розв'язання проблеми високих тарифів на послуги ЖКГ: чим менше споживачі витратять енергії, тим менше платитимуть.

Кабінет Міністрів уже розпочав повноцінну **реформу державної служби**, створивши комісію з відбору кандидатів до вищого корпусу держслужби. Запроваджується принципово нова прозора й публічна система відбору держслужбовців на конкурсній основі. У вересні очікується ухвалення в цілому закону про порядок призначення держслужбовців, прийнятого парламентом 7 липня в першому читанні.

Триває і надзвичайно важливий, ініційований Президентом Петром Порошенко процес **децентралізації влади**, яка передає ключові владні повноваження органам місцевого самоврядування. Днями віце-прем'єр-міністр

– міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко повідомив, що його міністерство для моніторингу та просування реформи децентралізації ініціювало створення Проектного офісу секторальної децентралізації. Робота офісу охоплюватиме більше десятка секторів та здійснюватиметься за підтримки міжнародних донорських організацій.

За словами Зубка, на сьогодні 762 громади в Україні ініціювали об'єднання, 100 майбутніх об'єднаних громад уже отримали позитивний висновок облдержадміністрацій, а 31 громада чекає від ЦВК призначення перших виборів цього року.

Віце-прем'єр окреслив 12 основних напрямків реформування: освіта, охорона здоров'я, соціальний захист, адміністративно-територіальний устрій, місцеві бюджети, соціально-економічний розвиток, навколишнє середовище та використання природних ресурсів, центри надання адміністративних послуг, земельні відносини, містобудування та архітектура, інфраструктура (транспорт, зв'язок, дороги), культура, ЖКГ.

«Ці напрями мають реформуватися на центральному рівні (на рівні міністерств) відповідно до ключової реформи децентралізації. Очевидно, що це має відбуватися у зв'язці з Проектним офісом секторальної децентралізації. А далі – усі прийняті рішення будуть максимально швидко імплементуватися на регіональний рівень. Тоді реформа просуватиметься значно швидше й матиме максимальний практичний ефект», – наголосив Геннадій Зубко.

Без хабарів

Ще півроку тому віце-президент США Джо Байден критикував Україну за недостатній прогрес у реформах, слабку боротьбу з корупцією. І тепер – зовсім інша тональність від держсекретаря Джона Керрі. Очевидно тому, що ситуація змінилася. Розпочалася реальна робота Національного антикорупційного бюро, активно запрацював генеральний прокурор, починає діяти одна з ключових реформ – реформа судової системи.

Відкрито кримінальні провадження за хабарництво щодо чиновників високого рангу, серед них – заступники міністрів, народні депутати, топ-менеджери великих державних підприємств, судді, прокурори. Тепер справа за судами – саме вони мають ухвалювати обвинувальні вироки корупціонерам. Є сподівання, що суди, оновлені в результаті судової реформи, не розчарують суспільство та наших міжнародних партнерів.

Ще один дуже важливий крок у боротьбі з корупцією – запровадження з 15 серпня електронного декларування чиновниками своїх доходів. Голова правління Центру протидії корупції Віталій Шабунін зазначив, що боротьба з фінансовими махінаціями і об'єднаннями в країні стане ефективною тільки після введення в дію відповідної системи. На його думку, держслужбовці будуть зобов'язані вперше у своєму житті заповнювати декларації чесно, записуючи все майно на себе.

Триває реформування системи внутрішніх справ, яке розпочалося створенням поліції. Зокрема, горезвісні корумповані МРЕВ будуть замінені спеціальними сервісними центрами. Перший уже запрацював у Києві, у листопаді ще будуть відкриті у Дніпрі, у Київській, Львівській, Вінницькій, Луганській областях. За дев'ять місяців такі заклади запрацюють в усій Україні.

Спектр послуг у сервісному центрі – такий самий, що й у МРЕВа. Зокрема, там можна зареєструвати авто, отримати посвідчення водія. Згодом – купити номер і навіть оформити зброю. Сервісний центр зробили за системою «відкритого приміщення». Черги – лише електронні. Жодних

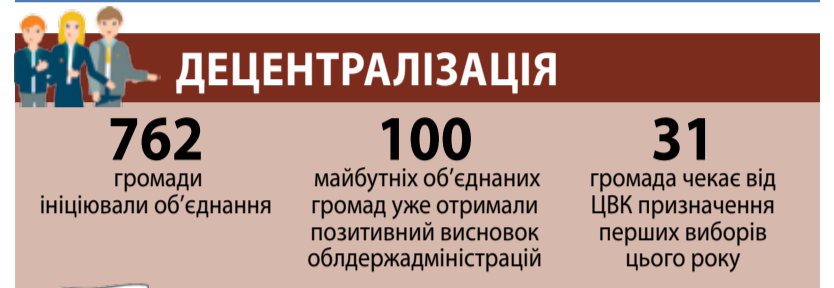
хабарів, як обіцяють чиновники. Для цих центрів на основі конкурсів будуть відібрані нові кадри, які пройдуть ґрунтовне стажування.

У свою чергу, у Міністерстві юстиції розширюють спектр електронних послуг. Тут оголосили про новий пілотний проєкт: у шести містах України можна буде оформити шлюб усього за день. І ця послуга запрацює з початку серпня. Свідectво про одруження видаватиметься одразу, а протягом 24 годин з моменту реєстрації дані буде внесено до відповідного реєстру.

У свою чергу, Луценко вважає, що цей арешт засвідчує «одужання України». Про це він заявив на своїй сторінці у Фейсбуці. «В суді зійшлося дві сторони, – написав Луценко. – Проімперська Новоросія, замішана на крадених мільйонах і крові своїх співвітчизників, і опале-

вели захоплювати СБУ», – сказав Ландік.

У свою чергу, Луценко вважає, що цей арешт засвідчує «одужання України». Про це він заявив на своїй сторінці у Фейсбуці.

хабарів, як обіцяють чиновники. Для цих центрів на основі конкурсів будуть відібрані нові кадри, які пройдуть ґрунтовне стажування.

У свою чергу, у Міністерстві юстиції розширюють спектр електронних послуг. Тут оголосили про новий пілотний проєкт: у шести містах України можна буде оформити шлюб усього за день. І ця послуга запрацює з початку серпня. Свідectво про одруження видаватиметься одразу, а протягом 24 годин з моменту реєстрації дані буде внесено до відповідного реєстру.

Позитивні сигнали в економіці

Поступово оговтується українська економіка. Макроекономічні показники поліпшуються. У січні – травні 2016 року порівняно із тим самим періодом 2015-го індекс промислової продукції становив 103,1%. Зокрема, у металургійному виробництві випуск продукції зріс на 10,7%. Зведення будівель зросло на 9,3%, зокрема житлових та нежитлових – на 6,7% та 13,1% відповідно, інженерних споруд – на 9,1%. Нарешті почали надходити прямі іноземні інвестиції.

Генпрокурор: Рішення суду про арешт Єфремова – ознака одужання України

1 СЕРПНЯ Печерський районний суд Києва обрав колишньому керівникові парламентської фракції Партії регіонів Олександрові Єфремову запобіжний захід у вигляді тримання під вартою до 28 вересня 2016 року. Таке рішення було оголошено після того, як суд заслухав позиції Генпрокуратури, захисту Єфремова та його самого. У

результаті суддя задовольнив відповідне клопотання ГПУ. Раніше генеральний прокурор Юрій Луценко заявив про затримання Єфремова за підозрою в посяганні на територіальну цілісність України.

Як заявив у коментарі «5 каналу» колишній «регіонал» Володимир Ландік, який виступає одним із ключових свідків у справі,

Єфремов особисто організував незаконний референдум у Луганській області, віддавав накази заплатити росіянам, яких привозили автобусами до Луганська задля захоплення будівлі облдержадміністрації та СБУ.

«Він робив цей референдум, він знаходився там, він скликав бізнесменів і казав, хто буде за що пла-

тити. Він наказував робити ці барикади, не пускати наші українські війська, це все він, це все активісти Партії регіонів. Потім він давав команду Голенку (тодішньому голові ОДА. – Ред.), щоб той проплачував автобуси, й автобуси з Красною Талівки та Мілового возили до нас росіян, які 3 та 9 березня захоплювали ОДА, і вони ж їх потім при-

вели захоплювати СБУ», – сказав Ландік.

У свою чергу, Луценко вважає, що цей арешт засвідчує «одужання України». Про це він заявив на своїй сторінці у Фейсбуці.

«В суді зійшлося дві сторони, – написав Луценко. – Проімперська Новоросія, замішана на крадених мільйонах і крові своїх співвітчизників, і опале-

на війною, але незламна Україна. Луганчанин экс-керівник фракції ПР Єфремов і луганчани прокурори Андреев та Захаров. Він підозрюється в сприянні тим, хто вбивав і грабував рідну країну. Вони – пішли добровольцями в Українську армію, а тепер воюють з внутрішнім ворогом. Рішення суду засвідчило одужання України».

ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ФРОНТ

РЕПОРТАЖ

Коли Росія розпочала воєнну агресію в Україні, молодий бізнесмен Богдан Ясь з Ірпеня, що під Києвом, як і тисячі громадян України, став волонтером, аби допомагати українській армії. За два роки ситуація у сфері оборони та в «супутніх» галузях, зокрема у військовій медицині, кардинально змінилася. Чимало волонтерських рухів припинили своє існування, вважаючи, що Збройні Сили вже достатньо зміцніли. Залишилися найстійкіші. Богдан Ясь – активіст Ірпінського осередку Блоку Петра Порошенка «Солідарність» досі тримає руку на пульсі й активно займається постачанням медичного обладнання й медикаментів Ірпінському військовому шпиталю

Партійний активіст Богдан Ясь уже кілька років постачає американські ліки та обладнання до військового шпиталю в Ірпені

МИ ЗАВІТАЛИ до Богдана в Ірпінь рано-вранці. Він якраз прибув у шпиталь, щоб передати медикам мішок з перев'язочними матеріалами для операційної. Волонтер уже третій рік співпрацює з лікарями цієї медичної установи, зокрема з хірургами Анатолієм Пилипенком та В'ячеславом Майстренком.

Богдан зустрічає нас біля воріт шпиталю.

– Відколи Росія почала війну з Україною, – розповідає він, – я займаюся волонтерською діяльністю. Заснували з однодумцями громадську організацію «Волонтерська рада». Передаю допомогу ось цим лікарям, тому що все життя їх знаю. Моя мама колись працювала в цьому шпиталі. Обоє мої батьки – лікарі...

Допомога, яку надає активіст «Солідарності» військовому госпіталю, надходить переважно зі США.

– Ось сьогодні привіз американські перев'язочні матеріали, – каже Богдан.

– А чому саме зі США?

– Там живуть мої батьки. І тато, і мама вже пенсіонери, але досить активні. Вони віруючі люди – ходять до української церкви у Вашингтоні. У храмі завжди збирають кошти для потреб нашої армії.

– Гроші для зміцнення війська ми намагаємося вишукувати різними способами, – продовжує він. – Наприклад, тут я купував шеврони, а мама організувала у США їх розпродаж... Це вона займа-

ється малюванням. Виготворює різні листівки і теж продає їх...

За час волонтерської діяльності Богдан з однодумцями чимало зробили для лікування військових. Зокрема, передали до шпиталю операційні електроножі, різні затискачі для лапароскопів, скріпки для зшивання кишків, спиці, ортопедичні фіксатори кісток, джуги, турнікети, операційні покривала, помпи для промивання сечового міхура, інструменти для операцій на хребті, шовні матеріали для судинної хірургії, лазер для подрібнення каміння в нирках, милиці, памперси для дорослих тощо.

– Крім того, допомагаємо дитячим будинкам, друзинам і дітям учасників АТО. Постачаємо дещо і в саму зону АТО, зокрема тепловізори. Ось сьогодні відправили цілий бус з продуктами. Навіть засоби проти укусів комарів передаємо. Якщо бракує на щось коштів, то ми з друзями самі докладаємо, – ділиться волонтер.

Допомогу збирають як цілово – «під замовлення», так і на різні потреби.

– Буває, хірурги просять якийсь конкретний апарат, і в Америці люди в церкві збирають гроші саме на нього. Часом ліплять на продаж вареники – виручені

кошти теж докладають... Моя мама також ліпить на продаж вареники.

– А чому ви самі не живете в Америці? – цікавлюся.

– Мабуть тому, що більше люблю Україну. До США я міг виїхати давно, ще до навчання в університеті, але залишився жити й працювати тут.

– Ви прийшли в БПП «Солідарність». З якою метою?

– Якось ми протестували проти незаконної забудови скверу... Після того я вирішив піти в політику, бо там є більше можливостей впливати на процеси в суспільстві. І формувати нову його якість.

– Що ж до БПП, – продовжує Богдан, – то я долучився до цієї політичної сили тому, що гадаю так: якщо Петро Порошенко зумів побудувати чистий, прозорий бізнес в Україні, налагодив виробництво, то і в державі зможе дати лад.

– Не втомилися волонтерити?

– Ні, розглядаю це як свій обов'язок. З певних причин я не беру зброю в руки. Тож волонтерська допомога – це мій фронт, моя служба.

Богдан розмовляє російською.

– Мені це не заважає бути українським патріотом. І мислю я – українською.

Прямуємо з Богданом до хірурга загального профілю Анатолія Пилипенка.

Перед лікарським кабінетом – черга. Та хірург зна-

ходить для нас хвилю. Богдан затягує величезний мішок з привезеними матеріалами до кабінету. Пан Пилипенко розкриває його і не приховує радості.

– Розкажіть, будь ласка, як допомагають у вашій роботі волонтери? – запитую.

– Гуманітарна допомога, – каже Анатолій Пилипенко, – яку надають волонтери, зокрема Богдан, для нас безцінна, особливо у 2014–2015 роках, коли щодня сюди привозили по 10–15 поранених... Звісно, нині поранених менше, але все одно є. У відділенні хірургії зараз – до десятка таких пацієнтів.

На сьогодні, за його словами, держава забезпечує шпиталь, зокрема й хірургічне відділення, на достатньому рівні.

– Дефіциту в медикаментах чи обладнанні не відчуваємо, – каже хірург. – Скажімо, якщо пацієнтові потрібні якісь особливі ліки, то отримуємо їх за державний кошт. Але допомога волонтерів все одно безцінна... Богдана знаю дуже давно. Його мама працювала в госпіталі невропатологом. А тепер Богдан виконує таку ось роль...

Анатолій Пилипенко мусить повертатися до пацієнтів, а волонтер Богдан Ясь – до своїх справ. Ми ж вирушаємо додому з оптимістичними думками – що поки в Україні є такі небайдужі люди, то все в нас буде ОК.

КСЕНЯ ЛЕСІВ
ФОТО НАЗАРА РОМАНКА

НЕБЕЗПЕКА ВІРУСУ ПОПУЛІЗМУ

ДМИТРО ІВАНОК
АНАЛІТИК

ЗАВОЮВАТИ прихильність якомога більшої частини суспільства – цілком логічна мета будь-якої політичної сили. Однак шляхи досягнення цієї мети в українській політичній практиці суттєво різняться.

Відповідальні політики в основу своєї стратегії закладають принципи, на базі яких пропонують рецепти розв'язання нагальних суспільних проблем.

Інші ж просто намагаються впіймати тренд. Вони апелюють до найгостріших проблем та пропонують найпростіші рішення, в ефективність яких вони, як правило, й самі не вірять. Для них, на відміну від перших, головне не підтримка, а популярність. Тому в політології їх прийнято вважати популістами.

Головна мета популістів – сподобатися за будь-яку ціну. Сподобатися, щоб отримати владу, а далі – забути про всі свої обіцянки.

Для українських партій-популістів ідеологія є вторинною. Вони готові бути «радикально лівими» в питанні тарифів і водночас «ультраправими» щодо національних та інших меншин. Свою популярність вони звикли здобувати через шоу. У розумінні популістів, яскравий перформанс має здивувати, зацікавити, а головне – проілюструвати: вихід зі складної ситуації можна знайти швидко.

Та чи можна дронами подолати кнопкодавство в парламенті чи коровами під Кабміном допомогти фермерам?

Відповідальні політики без зайвих ілюзій пропонують серйозно хворій країні тривалу, тяжку, але перевірену терапію. Її основа – складні реформи, через які пройшли всі демократичні країни, котрі опинилися в такій самій ситуації.

Однак, яка і будь-які складні процедури, така терапія потребує часу й терпіння. При цьому головне – не марнувати час, не робити перерв. Інакше все доведеться починати спочатку.

Популісти пропонують інший сценарій... Усі їхні потуги спрямовані лише на одне – дострокові вибори до Верховної Ради. Вони стверджують, що корінь усіх наших проблем – український парламент. При цьому, природно, «забувають», що самі представляють його вже більше десяти років.

Але цей рецепт насправді не дає відповіді на головне запитання: як «перезавантаження» парламенту допоможе вилікувати країну? Й очевидно, що цей сценарій призведе до зволікання, а можливо, і повної зупинки реформ. Переривання важкої терапії, яка, проте, уже почала приносити перші відчутні результати.

Хронічні хвороби української держави не є невиліковними. Однак зупинки та зволікання в їх лікуванні можуть мати неправні наслідки. Наслідки, за які автори новітніх швидких «рецептів щастя» не готові нести жодної відповідальності.

БОГДАН ЯСЬ ТА АНАТОЛІЙ ПИЛИПЕНКО